

IZ KS POLHOV GRADEC

Turistični dom

Albin Metež

Z Albinom Metežem, predsednikom sveta krajevne skupnosti Polhov Gradec, smo se pogovarjali o problemih, težavah in nalogah, ki v tem času najbolj pestijo krajanega tega območja naše občine.

»Turistični dom, ki je last Turističnega društva Polhov Gradec, je v zelo slabem stanju. Ne le zgradba, ampak tudi postrežba ni takšna, kot si jo želijo krajanji in kot je primerna za gostinski lokal. Krajanji smo se zato odločili, da moramo najti novega, dobrega najemnika, ki bo s svojo ponudbo gostinskih uslug zadovoljil potrebe našega kraja in turizma nasploh. Ponudnikov je bilo 11 in le eden med njimi iz družbenega sektorja. Novega najemnika resda čaka vrsta nalog, saj naj bi uresničil zastavljeno usmeritev, da naj bo Turistični dom središče turizma v našem kraju, da mora biti vzpodbujevalec kmečkemu turizmu. Pridobiti si bo moral ugled, ki ga je omenjeni dom deset let izgubljal, zato pa bo poleg primerne jedilnice moral poskrbeti tudi za ureditev otroških igrišč, sprehajalnih poti, balinišča, univerzalne ploščadi, da ne naštevam vsega. Vse-

kakor pa bo to zmoženo le tisti, ki bo v tem delu videl svojo perspektivo, za kar so najbolj primerni mladi, sposobni ljudje«, je pripovedoval naš sogovornik Albin Metež.

Črno in belo

V Polhovem Gradcu je okoli 200 črnih gradenj, raje več kot manj. Naj-

več so jih zabeležili med vikendaši. Problem je postal tako pereč, da je sedaj zadnji čas, da s takšnim načinom nasilne urbanizacije prekinejo. Nekaj pozitivnih izgledov za reševanje teh vprašanj vsekakor je, saj je med drugimi nekaj več sodelovanja tudi s komitejem za urbanizem in urejanje prostora, kot ga je bilo v preteklosti.

Drugačna pa je situacija pri problemu kanalizacije, ki sedaj ni več problem. »Tik pred dvanajsto smo uspeli urediti kanalizacijo za 3/4 področja in poudariti moram, je poudaril sogovornik, »in z majhnimi sredstvi uredili ta problem. Od štirih glavnih kanalov so trije že zgrajeni, čistilna naprava pa bo tudi prav kmalu začela poskusno obratovati.«

Le zaradi lastnega interesa

»Bojim se, da v naši krajevni skupnosti ni nič drugače kot drugje,« je pripovedoval Albin Metež, ko smo ga vprašali, kolikšna je angažiranost krajanov pri reševanju problemov, ki v krajevni skupnosti nastajajo.

»V vseh delegacijah, komisijah, odborih imamo evidentiranih 151 ljudi. Od teh pa jih je aktivnih le 10 do 15 odstotkov. Zato se kar redno dogaja, da se o različnih stvareh vedno dogovarjamo le eni in isti ljudje. Širši krog sodelujočih pridobimo le takrat, ko je govora o problemu, ki te ljudi direktno prizadene. Lep takšen primer so telefonski priključki. Takšno stanje bi z organiziranjem vaških skupnosti prav gotovo lahko presegle, vendar nam to nikakor ne uspe.«

NINA LEGAT ČOŽ

Mi in družbena lastnina

Motiva prikazujeta dvojje razmerij do družbene lastnine. Skromni vaški dom v Iški vasi dobiva nove razsežnosti, oprema na Jezeru v vasi Jezero pa propada. Kje so vzroki za tak položaj. Morda v ugotovitvi, ki jo je pred dnevi izrekel mladinec iz Strahomera: »Kjer skrbijo za skupen razvoj mladi in starejši, nastaja iškovarski dom, kjer pa se vsak po svoje loteva razvoja, pa so osameli, prej skromni, kot radostni rezultati.« V Jezeru očitno tudi posamičnih poskusov ni. (Foto: S. J.)

NOVO IZ OBČINSKE UPRAVE ZA DRUŽBENE PRIHODKE

Davčni podatki na računalniku

Občinska uprava za družbene prihodke uvaja v upravno delovanje nov način dela, tako v notranjem organizacijskem smislu, kakor v odnosu do občanov, davčnih zavezancev. Uvedla je elektronsko obdelavo davčno odmerjenih postopkov, knjigovodskih nalog, evidentiranje računov in nekaterih davčno izvršilnih opravil. Programsko organizacijske zasnovane občinske uprave za družbene prihodke so take, da se z uvajanjem novih metod dela neprestano izpopolnjuje sistem dela v nadaljnjem razvijanju računalniške obdelave podatkov na področju davkov, prispevkov in drugih družbenih prihodkov, ki so jih za financiranje skupnih in splošnih družbenih potreb dolžni plačevati občani in civilno pravne osebe.

Zaradi dolgoročnih ciljev in tudi iz trenutnih potreb je uvajanje računalniške obdelave podatkov v delo uprave pomembno predvsem zaradi hitrejšega in smotrnejšega izvajanja nekaterih upravnih nalog. Razvoj zasebne dejavnosti, nepremične lastnine osebnega standarda in ustvarjanja dohodkov občanov, ki so podvrženi družbenim dajatvam različnih oblik, predvsem pa različni predpisi o prispevkih in davkih ustvarjajo razmere, da na klasičen način ni več mogoče, niti smotno opravljati nekatere upravne naloge. Spremenjen način dela v tem trenutku občinski upravi za družbene prihodke povzroča posebne napore dela, pri posameznih občanah pa morda nov pristop navidezno zamegljuje zaželjeno informiranost. S potrebnim obojestranskim prizadevanjem in razumevanjem bo mogoča hitra prilagoditev novemu računalniškemu načinu dela.

Kaj se steka na zbirni račun?

V skladu z veljavnimi predpisi so občani zavezani plačevati več vrst prispevkov in davkov, katere je treba za vsako vrsto dejavnosti oziroma dohodka ali premoženja v postopku posebej ugotovljati in odmerjati. Davke in prispevke, ki jih občani plačujejo od letnih osnov ali v pavšalnem letnem znesku, plačujejo občani na enoten račun, ki se imenuje »zbirni prehodni račun davkov in prispevkov prebivalstva«. Ti davki in prispevki so:

- davek od kmetijske dejavnosti, vključno prispevek za zdravstveno varstvo kmetov in druge obveznosti, ki so vezane na kmetijsko dejavnost oziroma lastninsko pravico ali pravico uporabe zemlje,
- davek od gospodarske in poklicne dejavnosti (obrt, gostinstvo, prevoznništvo, odvetništvo in druge dejavnosti) ter prispevki samoupravnim interesnim skupnostim od teh dejavnosti,
- davek na dohodek od premoženja (davek na dohodek od najemnin in podnajemnin),
- davek na posest stavb (razen oprostitev primerov), vključno prispevek za zaklonišče,
- davek na posest gozdnih zemljišč,
- davek iz skupnega dohodka občanov.

Za vsako navedeno obliko davka oziroma prispevka občinska uprava za družbene prihodke vodi poseben upravni postopek in za vsako leto izda odločbo o odmeri obveznosti, ki med drugim vsebuje osnove, stopnje, višino posameznih obveznosti, morebitne olajšave in skupno letno obremenitev za posamezno dejavnost oziroma dohodka ali premoženja. Na ta način je vsak občan vsako leto obveščen o višini in vrsti predpisane družbene obveznosti.

Podatki o zavezancah, podatki o višini dohodka, o vrednostih premoženja in drugi potrebni podatki

so zajeti na računalniku. Podatki, ki so konstantni, so zajeti samo enkrat, spremembe pa se sproti vnašajo. Podatki o dohodkih, ki se letno spreminjajo in drugi vrednostni podatki, se zajemajo ob času nastajanja. Vsi podatki so zajeti pri nastanku ob ustreznih pripravah za računalniško obdelavo, ki služi za davčno odmerne, računovodske, statistične, informativne in druge namene. S tem odpade mnogo klasičnih obdelav in izpisov, ki obremenjujejo delavce občinske uprave za družbene prihodke.

Tudi obresti na računalniku

Določena družbena obveznost občana v skladu z veljavnimi predpisi lahko nastane na osnovi individualne odmerne odločbe, ki je v vsakem primeru vročena občanu. To je konkretna in kvalitetna informacija občana o posameznih letnih družbenih obveznostih. Doslej je skoraj dosledno vsako odmerne odločbo spremljala tudi položnica oziroma je bila na 3 mesece za vsako obliko obveznosti občanom vročena posebna položnica. To je pogojevalo, da je k občanu na 3 mesece »romalo« toliko položnic, kolikor oblik obveznosti mu je bilo posameznem letu predpisanih - to je po 3, 4 in več položnic. Programsko je računalniška obdelava taka, da omogoča združitve vseh oblik davkov in prispevkov, ki so bili prej navedeni, na eni knjigovodski kartici. Tako je omogočeno, da občan dobi le eno položnico na 3 mesece, čeprav ima predpisanih več vrst oziroma oblik davkov in prispevkov. Obveznost na položnici, ki ima značaj akontacije, dospe v plačilo prvega v začetku vsakega tromesečja, plačana pa mora biti v 45 dneh. Akontacija na vsake 3 mesece praviloma vsebuje eno četrtino letno predpisanih davkov in prispevkov, ki so odmerjeni določenemu občanu in je v znesku akontacije vsaka obveznost zastopana v sorazmernem deležu. Dokler odmerne odločbe za ustrezne oblike davkov in prispevkov za določeno leto ni izdana, je položnica za akontacijo izpisana na osnovi odmerne odločbe, ki velja v trenutku izpisovanja položnic. Ko je odmerne odločbe za posamezno obliko davkov in prispevkov za določeno leto izdana, je naslednja akontacija prilagojena na novo odmerjenim davkom in prispevkom. Čas 45 dni, v katerem se občan pripravi na plačilo, ni dovoljeno prekoračevati.

Po preteku tega roka začno teči zamudne obresti in po zakonu predpisana prisilna izterjava na stroške zavezanca. Obračun obresti je računalniško programiran in poteka avtomatično od zapadlosti

roka plačila. Na to dejstvo občinska uprava za družbene prihodke želi občane; zavezanca davkov in prispevkov, posebej opozoriti, da ne zamudajo s plačevanjem davčin, ker jim bodo zaradi tega občinske zamudne obresti.

Pravočasno plačilo evidentiranja računov

Občane, ki opravljajo obrtne in druge gospodarske dejavnosti in poravnajo svoje zapadle obveznosti ob evidentiranju računov, opozarjamo, da je zapadla obveznost plačana šele, ko družbeno pravna oseba, kateri je občan evidentiran račun predložil v izplačilo, na računu odtegnjeni znesek dejanske nakaže občinski upravi za družbene prihodke. V primeru, da družbeno pravna oseba, kateri je račun predložil v izplačilo, kasni s plačilom računa oziroma, če je prekoračen rok zapadlosti, ki je občanu predpisan, teko takemu občanu zamudne obresti vse dotlej, dokler družbeno pravna oseba ne poravnava računa in odvede na računu odtegnjenega zneska. Zato je predvsem interes občana, da pri družbeno pravni osebi stori vse potrebno, da je pri občinski upravi za družbene prihodke evidentiran račun pravočasno plačan, odtegnjeni znesek pa nakazan na ustrezen račun.

V začetku oktobra je občinska uprava za družbene prihodke poslala občanom položnice za plačilo četrte akontacije davkov in prispevkov, ki mora biti plačana v zakonitem roku. Akontacija ni razčlenjena po vrstah in oblikah obveznosti, saj so bile letošnje obveznosti razčlenjene v odmerne odločbe, ki so jih občani prejeli med letom. V tej akontaciji je bil obračun le zadnji obrok obveznosti za leto 1981.

Na položnici so vključene tudi obračunane zamudne obresti do 30/9-1091 in zaostanki, ki niso bili plačani do tega datuma. Položnica nima informativnega in razčlenjevalnega značaja, ki bi vsakokrat v podrobnosti razčlenjevala vrste in oblike družbenih obveznosti določenega občana, temveč povzema globalne obveznosti davkov in prispevkov, ki v določenem roku zapadejo v plačilo v skladu z odmernimi odločbami. Iz analitične evidence računovodstva prihodkov pri občinski upravi za družbene prihodke je mogoče dobiti dodatne informacije o akontacijah, zaostankih in obračunanih zamudnih obrestih. Občinska uprava za družbene prihodke bo še nadalje izpolnjevala informacije v računalniško izpisanih dokumentih, namenjenih občanom.

IVAN LOVŠE